

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI DO SPRAW KONTROLI
PAŃSTWOWEJ
(NR 59)**
- **KOMISJI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
I POLITYKI REGIONALNEJ
(NR 80)**

z dnia 24 września 2024 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji do Spraw Kontroli Państwowej (nr 59) Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 80)

24 września 2024 r.

Komisje: do Spraw Kontroli Państwowej oraz Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, obradujące pod przewodnictwem posła **Michała Krawczyka (KO)**, przewodniczącego Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, zrealizowały następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie sprawozdania z działalności regionalnych izb obrachunkowych i wykonania budżetu przez jednostki samorządu terytorialnego w 2024 r. (druk nr 1465).

W posiedzeniu udział wzięli: **Grzegorz Ziomek** dyrektor Departamentu Administracji Publicznej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, **Damian Grzelka** przewodniczący Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych, **Grzegorz Czarnocki** wiceprzewodniczący Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych, **Adam Ostrowski** ekspert do spraw legislacji Związku Miast Polskich, **Łukasz Cymiński** przedstawiciel Związku Województw Rzeczypospolitej Polskiej oraz **Oliwia Maciejewska** asystentka przewodniczącego Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Tadeusz Cieśluk**, **Mateusz Daszewski**, **Sławomir Jakubczak** i **Tadeusz Oset** – z sekretariatów Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł **Michał Krawczyk (KO)**:

Dzień dobry. Witam państwa bardzo serdecznie.

Otwieram wspólne posiedzenie Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej oraz Komisji do Spraw Kontroli Państwowej.

Witam panie posłanki i panów posłów. Witam zaproszonych gości, czyli przedstawiciela Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, pana Grzegorza Ziomek, dyrektora Departamentu Administracji Publicznej. Witam, panie dyrektorze. Witam przedstawicieli Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych pana Damiana Grzelkę, przewodniczącego, witam, panie przewodniczący oraz pana Grzegorza Czarnockiego, zastępcę przewodniczącego.

Na podstawie listy obecności stwierdzam kworum.

Szanowni państwo, porządek dzienny przewiduje rozpatrzenie sprawozdania z działalności regionalnych...

Tylko proszę o ciszę, panie pośle. Pan poseł Tomaszewski.

...sprawozdania z działalności regionalnych izb obrachunkowych i wykonania budżetu przez jednostki samorządu terytorialnego w 2024 r., druk nr 1465. Stwierdzam przyjęcie porządku dziennego.

Bardzo proszę o zabranie głosu pana Damiana Grzelkę, przewodniczącego Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych. Bardzo proszę, panie przewodniczący.

Przewodniczący Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych **Damian Grzelka**:

Szanowni panowie przewodniczący, panie i panowie posłowie, szanowni państwo, po raz kolejny mam przyjemność przedstawić państwu sprawozdanie z działalności regionalnych izb obrachunkowych i wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego. W pierwszej części ja zabiorę głos, a później oddam głos wiceprzewodniczącemu, który w dalszej części będzie przedstawiał to sprawozdanie. Sprawozdanie to zostało przyjęte uchwałą Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych w dniu 27 maja 2025 r. i w ustawowym terminie przedłożone Wysokiemu Sejmowi.

Szanowni państwo, zgodnie z ustawą o regionalnych izbach obrachunkowych, nasza działalność koncentruje się na obszarze działalności nadzorczej, kontrolnej, opiniodawczej i szkoleniowej i w tym zakresie przedstawiamy nasze sprawozdanie w tej części pierwszej. Jeżeli chodzi o działalność

nadzorczą w 2024 r. regionalne izby obrachunkowe objęły postępowaniem 201 797 uchwał i zarządzeń organów jednostek samorządu terytorialnego, z czego w znacznej części, bo 197 390 były to uchwały i zarządzenia bez naruszenia prawa., ale oczywiście były też uchwały nieważne, co do których kolegia regionalnych izb obrachunkowych orzekały o nieważności w części bądź o nieważności w całości lub wskazywały, że akt ten został wydany z nieistotnym naruszeniem prawa.

Największa część uchwał, zgodnie z naszą właściwością to: uchwały i zarządzenia dotyczące budżetu i jego zmian, które stanowią ponad 60%. W kolejnej części to uchwały i zarządzenia dotyczące wieloletnich prognoz finansowych – 15%, zasad i zakresu przyznawania dotacji z budżetów jednostek samorządu terytorialnego – tutaj głównie te uchwały ciągle się pojawiają, dlatego że chociażby ze względu na zmiany w Prawie ochrony środowiska, realizację programów przez jednostki samorządu terytorialnego, takie uchwały dotyczące zasad udzielania dotacji przez jednostki są podejmowane – uchwały w zakresie podatków i opłat, dotyczące udzielenia bądź nieudzielenia absolutorium, zaciągania zobowiązań, opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W ramach działalności nadzorczej kolegia regionalnych izb w 2024 r. ustaliły pięć budżetów w zakresie obowiązkowych zadań własnych oraz zadań zleconych. Tutaj warto wskazać, że w trzech przypadkach było to z uwagi na nieuchwalenie przez organ stanowiący uchwały budżetowej do 31 stycznia 2024 r., w jednym przypadku z uwagi na prowadzenie obrad przez niewłaściwą osobę, a w jednym z powodu braku obecności co najmniej połowy ustawowego składu rady podczas głosowania.

Kolejna część naszej działalności to działalność opiniodawcza izb. W 2024 r. składy orzekające funkcjonujące w regionalnych izbach obrachunkowych wydały 21 992 opinie. 18 780 były to opinie pozytywne, opinie negatywne to było 83, pozytywne z zastrzeżeniami – 479 i pozytywne z uwagami – 2650. Kolegia regionalnych izb rozpatrzyły 15 odwołań organów JST od uchwał składów orzekających w sprawie opinii. Była to liczba wyższa niż w roku 2023. W jednym przypadku uwzględniono w całości, w jednym przypadku uwzględniono w części, 9 oddalono, 4 odrzucono.

Tutaj chciałbym się też jeszcze odnieść do tego, że jak wskazuje nasze sprawozdanie, nasza działalność opiniodawcza tak naprawdę co roku cyklicznie obejmuje opiniowanie projektów budżetu i projektów wieloletnich prognoz finansowych przedkładanych do regionalnych izb obrachunkowych do 15 listopada i opinię o możliwości sfinansowania deficytu. Później po uchwaleniu budżetu są to ponownie opinie co do kwoty długu oraz sfinansowania deficytu. Następnie opiniujemy sprawozdania z wykonania budżetu, wnioski komisji rewizyjnych o udzielenie bądź nieudzielenie absolutorium oraz w trakcie roku wydajemy opinie dotyczące możliwości zaciągania zobowiązań przez jednostki samorządu terytorialnego i myślę, że tutaj chciałbym podkreślić rolę tych opinii, bo są one wskazywane również przez środowiska instytucji finansowych, głównie banków, jako mające tutaj bardzo ważny charakter również dla tych podmiotów zewnętrznych.

W 2024 r. wystąpił jeden przypadek wezwania gminy do opracowania programu postępowania naprawczego oraz izby opracowały cztery raporty o stanie jednostek samorządu terytorialnego. Jednostki te są przywołane w raporcie. Były to miasto Sanok, gmina Łagów, gmina Roźwienica oraz miasto Zabrze. W przypadku raportów o stanie jednostek samorządu terytorialnego tutaj inicjatywa wynika, po pierwsze, z tego, że kolegia widzą potrzebę wskazania powtarzających się nieprawidłowości i zagrożeń w działalności jednostek samorządu terytorialnego, ale te raporty są również niezbędne w przypadku ubiegania się o pożyczkę z budżetu państwa i wówczas również organ wykonawczy wnioskuje o sporządzenie takiego raportu i kolegium podejmuje uchwałę o sporządzeniu takiego raportu.

Myślę, że to, że możemy tutaj dzisiaj państwu choć w skrócie przedstawić naszą działalność, wymaga podkreślenia obszaru działalności kontrolnej realizowanej przez regionalne izby obrachunkowe. Ta nasza działalność kontrolna gospodarki finansowej i zamówień publicznych oraz realizacji zobowiązań podatkowych obejmuje głównie przeprowadzanie kontroli kompleksowych oraz w miarę możliwości kontroli problemowych, kontroli doraźnych. W 2024 r. regionalne izby obrachunkowe przeprowadziły 930 kontroli, z czego 721 były to kontrole kompleksowe, 120 kontrole problemowe, 83 kontrole doraźne. Nasze kontrole kompleksowe, stąd też wynika zdecydowanie mniejsza ilość kontroli problemowych, kontrole kompleksowe to nasz ustawowy obowiązek przeprowadzania kontroli kompleksowych jednostek samorządu terytorialnego co najmniej raz na 4 lata i izby tutaj ten obowiązek realizują.

W ramach przeprowadzonej działalności kontrolnej wyniki naszej działalności kontrolnej pokazują, że w 2024 r. liczba nieprawidłowości stwierdzonych w toku kontroli nie zmniejszyła się

w stosunku do poprzedniego roku, a wręcz odwrotnie – wzrosła. W 2024 r. stwierdzono 10 037 nieprawidłowości. W roku poprzednim było to 9848. W poprzednich latach też, od 2020 r. ta liczba kształtowała się na podobnym poziomie. Statystycznie jest to ok. 10,8 nieprawidłowości na jedną kontrolę, przy czym w ramach kontroli kompleksowych jest to 13 nieprawidłowości na jedną kontrolę.

Warto podkreślić, że w ramach glosariusza, który realizujemy po każdej kontroli, skutki finansowe przeprowadzonych kontroli to ponad 7 mld zł. Oczywiście tym samym w bardzo podobnym ujęciu te skutki liczone jak skutki nieprawidłowości, chociażby Najwyższej Izby Kontroli. Tutaj jest duża liczba nieprawidłowości, zarówno w obszarze księgowości i sprawozdawczości, zamówień publicznych, długu publicznego. Następstwem tych kontroli są również korzyści finansowe, co warto podkreślić i w ramach tych ustaleń dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego ta działalność kontrolna to ponad 9 mln zł korzyści finansowych, głównie w zakresie dochodów budżetowych. Tutaj są przypadki nieprawidłowego opodatkowania, niepobrania dochodów, nieustalenia. Te działania pokontrolne doprowadziły do wydania w 2024 r. 14 445 wniosków pokontrolnych. Adresaci wystąpień pokontrolnych, zgodnie z ustawą o regionalnych izbach obrachunkowych, do 98 wniosków pokontrolnych złożyli zastrzeżenia, z czego w 93 przypadkach zostały oddalone, w 3 uwzględnione, a w 2 uwzględnione w części.

Może nie chciałbym, żeby to było, że to jest rezultat działalności, ale niewątpliwie następstwem tej działalności kontrolnej są zawiadomienia do właściwych organów składane na skutek ujawnionych nieprawidłowości. Największa liczba zawiadomień to 406 zawiadomień złożonych przez regionalne izby obrachunkowe do rzeczników dyscypliny finansów publicznych, w ramach których zawiadomiono o ujawnieniu 1591 czynów naruszenia dyscypliny finansów publicznych, ale to również w 15 przypadkach zawiadomienia do ministrów i kierowników urzędów centralnych, do wojewodów w 13 przypadkach, do organów ścigania – 22 przypadki oraz do innych organów – 24, na przykład jest to Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Państwowa Inspekcja Pracy, Administracja Skarbowa.

Chciałbym podkreślić, że nasze sprawozdanie w tym obszarze działalności kontrolnej, tak jak co roku wskazuje, a nie chciałbym tutaj tego państwu przedstawiać, odczytywać, w poszczególnych obszarach, jak jest podzielona tematyka każdej kontroli kompleksowej, najczęściej występujące nieprawidłowości wraz z ilością tych nieprawidłowości. Te nieprawidłowości w jednostkach samorządu terytorialnego mimo cykliczności kontroli niektóre się powtarzają, ale stwierdzamy też nowe obszary zagrożeń, nowe nieprawidłowości. W tym sprawozdaniu przedstawiamy również, szanowni państwo, przykłady stwierdzonych nieprawidłowości.

W 2024 r. w tym sprawozdaniu przedstawiliśmy również ustalenia dotyczące wydatków na wypłatę ekwiwalentów za niewykorzystany urlop. Te ustalenia robiliśmy w ramach kontroli w przypadku 226 kontroli, a to dlatego, że był to okres, w którym kontrole były przeprowadzane po końcu kadencji i występowały przypadki oczywiście tutaj znacznych ilości dni niewykorzystanego urlopu, co skutkowało, że z budżetów wypłacano ekwiwalent.

Jako odrębne, przypomnę i już tutaj nie będę dzisiaj tego omawiał, przedstawialiśmy państwu ustalenia kontroli koordynowanej realizowanej w 2024 r. Była to kontrola umarzania należności cywilnoprawnych. W ramach działalności kontrolnej weryfikujemy również prawidłowość sprawozdań o udzielonych ulgach w podatkach i skutkach obniżenia górnych stawek. Mimo że mamy nową ustawę o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, to i tak jeszcze te skutki mają wpływ na wysokość teraz udziału w podatkach, a poprzednio subwencji z budżetu państwa przekazywanych do jednostek samorządu terytorialnego, tak że to obligatoryjnie również realizujemy i nasze sprawozdanie przedstawia ustalenia. O tych nieprawidłowościach jest na bieżąco informowane Ministerstwo Finansów, które w przypadku nieprawidłowości skutkujących zawyżeniem kwot otrzymanych z budżetu państwa podejmuje tutaj i wydaje stosowne decyzje.

Szanowni państwo, w 2024 r. regionalne izby obrachunkowe zorganizowały 97 szkoleń. Omawiając sprawozdanie z wykonania budżetu tutaj przed państwem wskazywaliśmy z tego tytułu uzyskiwane dochody. Było to 97 szkoleń, w których uczestniczyło 8603 uczestników. Były to szkolenia zarówno stacjonarne, jak i szkolenia on-line, w siedmiu przypadkach szkolenia zorganizowano łącznie z innymi podmiotami.

Myślę, że już tutaj nie będę omawiał wykonania budżetów regionalnych izb obrachunkowych, bo w tym zakresie już przedstawialiśmy wykonanie budżetów i państwo przyjęliście sprawozdanie z wykonania budżetów regionalnych izb obrachunkowych. Warto tylko zwrócić uwagę,

bo tego nie prezentuje sprawozdanie z wykonania budżetu, aczkolwiek również dyskusja o tym tutaj była z państwem, na wynagrodzenia w regionalnych izbach obrachunkowych. My też tutaj czujemy się zobowiązani, żeby te liczby przywołać, że przeciętne wynagrodzenie łącznie z trzynastką w 2024 r., pomimo że wzrosło w stosunku do lat poprzednich, to wynosiło 9450 zł, co jest, jak wiemy, daleko odbiegające od innych organów realizujących kontrole, jak chociażby Inspekcja Pracy czy Najwyższa Izba Kontroli, a średnie wynagrodzenie pracowników wydziałów kontroli to 7295 zł, wydziałów analiz 6392 zł.

To tyle ogólnie z działalności regionalnych izb obrachunkowych. Jeżeli będą jakieś pytania, to odniosę się do nich w dalszej części, a teraz oddam głos koledze wiceprzewodniczącemu, który przedstawi dalszą część sprawy.

Przewodniczący poseł Michał Krawczyk (KO):

Bardzo proszę.

Wiceprzewodniczący Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych Grzegorz Czarnocki:

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, już bez przerwy będę kontynuował. Powiem co nieco o tzw. wnioskach de lege ferenda, czyli tych naszych przemyśleniach dotyczących prawa samorządu terytorialnego w świetle naszych doświadczeń. W tym roku na podstawie naszych doświadczeń kontrolnych, analitycznych sformułowaliśmy 14 nowych wniosków, których nie było wcześniej, 3 wnioski, które były już przedstawiane na tej sali w związku z wynikami kontroli koordynowanej oraz 6 wniosków z lat poprzednich. Nie będę omawiał wszystkich, bo tutaj nie ma na to dzisiaj czasu, może tylko te, które są najbardziej istotne. To jest kwestia, która nas dotknęła jako Krajową Radę, kwestia doprecyzowania przepisów dotyczących wspierania rodziny i systemów pieczy zastępczej. Jest taki problem, że są wątpliwości, czy to ma być finansowane przez powiaty, czy przez gminy. Istnieją rozbieżne interpretacje, ministerstwo ma inne zdanie niż sądy. Również Krajowej Radzie w swoim gronie i łonie nie udało się ustalić jednoznacznego stanowiska. Po prostu jesteśmy za rozstrzygnięciem tego w ustawie.

Mamy dwa przepisy dotyczące zmiany ustawy o finansach publicznych. Jeden to jest przepis porządkujący o spójności regulacji. Natomiast osobiście, pochodząc z województwa opolskiego, chciałbym powiedzieć o tym, co macie państwo na slajdzie w pkt 2b, czyli o wprowadzeniu regulacji w ustawie o finansach publicznych, która umożliwi wykorzystywanie dotacji przekazanej na usuwanie skutków klęsk żywiołowych w okresie 3 kolejnych lat budżetowych. To jest realny problem, szanowni państwo. Mieliśmy powódź na Opolszczyźnie i w wyniku tej powodzi takim odruchem serca samorządowcy z całej Polski przekazali środki po prostu do gmin dotkniętych powodzią – Głucholazy, Nysa, Paczków i do mniejszych też gmin państwu mniej znanych. Okazuje się, że jeżeli powódź wydarzy się na jesieni, a nawet gdyby wydarzyła w lecie, choć zwykle to jest na jesieni, to po prostu jest to bardzo często niemożliwe, żeby te środki, które są przekazywane i trafiają do gminy, wydać w szczególności na zadania inwestycyjne. Po prostu procedura jest taka – uzyskanie decyzji, warunki środowiskowe, zamówienia publiczne i nie jest możliwe wydanie tych środków w przeciągu 2 czy 3 miesięcy. Wtedy zgodnie z przepisami ten samorząd, który otrzyma tę dotację, musi oddać do 31 stycznia roku następnego temu samorządowi, który te środki przekazał i prosić, mieć nadzieję, że ten samorząd, który te środki przekazał w poprzednim roku, znowu się zbierze i znowu przekaże, rada miasta czy rada powiatu, czy sejmik województwa przekaże te środki z powrotem.

Tutaj mamy takie mnożenie tego przepływu pieniądza. Mamy takie zupełnie bezsensowne planowanie i wielokrotne podejmowanie decyzji, bo wiemy, że nie da się zbudować czy nawet odbudować oczyszczalni ścieków w przeciągu 2 miesięcy. To jest niemożliwe. Zbieraliśmy tutaj takie nawet materiały na Opolszczyźnie. Rzeczywiście bardzo często jest tak, że te samorządy, które otrzymały z powrotem te pieniądze, przekazują znowu do tych gmin poszkodowanych, ale takiej pewności nikt też nie ma. Poza tym zwracam uwagę, że samorządowcy też nie mogą planować tych dochodów niewykorzystanych na lata przyszłe, ponieważ nie jest to pewny dochód. My jako izby chcemy też, żeby te dochody były pewne, a ostatecznie nie wiadomo, czy rada Warszawy przekaże miastu Głucholazy 1 mln zł, czy nie przekaże. To jest taka zmiana, która naprawdę nie kosztowałaby Ministerstwa Finansów nic, za wyjątkiem tego, żeby dopuścić możliwość wykorzystania na zasadzie zbliżonej do wydatków niewygasających. To jest myślę taki temat. On jest szczegółowo wskazany, opisany we wniosku.

Takie drobne przepisy porządkujące, mamy tutaj jakieś kwestie związane z deregulacją, żeby sprawozdania na przykład dotyczące wynagrodzeń nauczycieli nie musiały być przekazywane w formie papierowej, to są zupełnie jakieś relikty, kwestia ustawy o samorządzie gminnym, kompetencje do zaciągania zobowiązań.

Szanowni państwo, takim drugim tematem, na który chcemy też zwrócić uwagę, to jest szerszy problem związany z działalnością radnych, z aktywnością radnych i z zakazami dotyczącymi radnych. Mamy taką sytuację, że radni w jednostkach samorządu terytorialnego nie mogą głosować w sprawach dotyczących swojego interesu prawnego. To jest problem, który utrudnia czasem funkcjonowanie samorządów gminnych. Znowu jest coraz trudniej, a samorządowcy sami o tym mówią, pozyskać osoby kompetentne, zaangażowane, z jakimś doświadczeniem zawodowym do pracy w radzie. Okazuje się, że problemem staje się to – ja nawet kiedyś miałem przyjemność udzielać wywiadu w mediach – że radni na przykład nie wiedzą, czy będąc rolnikiem radny może głosować na przykład za obniżeniem ceny skupu żyta, czy ta uchwała zostanie zakwestionowana. Przyznam się, że kiedy patrzymy na ostatnie orzecznictwo sądów, które doprowadza do tego, że radni, którzy są strażakami, nie mogą głosować w sprawie ekwiwalentu dotyczącego wszystkich strażaków w całej gminie i to jest kwestionowane przez sądy jako głosowanie we własnym interesie, to coś jest trochę nie w porządku. Zaproponowaliśmy takie rozwiązanie, żeby przepisy dotyczące radnych gmin i radnych powiatów dostosować do tych przepisów, które dotyczą radnych województwa, którzy z kolei paradoksalnie mają dużo mniejsze zakazy. To jest taki porządkujący przepis, ja go tutaj bardzo serdecznie przekazuję, ale naprawdę polecam państwa uwadze, w szczególności przy pracach takich deregulacyjnych, które Ministerstwo Sprawiedliwości...

Przewodniczący poseł Michał Krawczyk (KO):

Przepraszam. Państwo posłowie, ale bardzo proszę o ciszę z szacunku dla pana prezesa.

Wiceprzewodniczący KRRIO Grzegorz Czarnocki:

Są też kwestie, takie pomniejsze. Do rozporządzenia o sprawozdawczości budżetowej mamy swoje przemyślenia. Uważamy, że sprawozdań jest trochę za dużo, można byłoby je zlikwidować. Nie będę już tutaj państwa tym zanudzał. Kwestia koronera, którą samorządy też od lat podnoszą. Pomijam już kwestie tych nauczycieli. Uregulowanie zasad finansowania kosztów pomocy zwierzętom, to też jest taki realny problem, który bardzo często dotyka samorządy, jakieś osoby zaangażowane, trzeci sektor, wojewodów. Myślę, że MSWiA też miałyby coś do powiedzenia w tej sprawie.

Pomijam wnioski z kontroli koordynowanej, bo o tym mówił pan przewodniczący, to było omawiane. Wnioski z lat poprzednich też pomijam. Natomiast chciałbym krótko powiedzieć coś o wykonaniu budżetu przez samorządy. Myślę, że to też państwa zainteresuje. Agenda sprawozdania jest taka sama, ona się nie zmienia. Jeśli chodzi o wykonanie budżetów, to możemy powiedzieć, że ten rok 2024 był takim rokiem dla samorządów dość dobrym, jeśli chodzi o zrealizowane dochody. Po raz pierwszy chyba od 1999 r. dochody znacznie wzrosły. Dochody rosły szybciej niż wydatki. Widzimy tutaj na slajdzie, na samym dole tego slajdu macie państwo informację, że wynik operacyjny samorządów poprawił się i wyniósł w 2024 r. 32 mld zł, czyli jest to poprawa o 16 mld zł w stosunku do roku 2023, który był bardzo słaby. Mamy też oczywiście przekrojowe różnego rodzaju dane.

Szanowni państwo, nie wiem, czy państwo jesteście do końca tego świadomi, ale mamy co roku taką sytuację, że jest duża część samorządów, kilkaset czy nawet blisko tysiąca, których dochody z roku na rok maleją. O tym mówimy w naszym sprawozdaniu i rok 2023 sprawił, że tych samorządów jest mniej.

Przewodniczący poseł Michał Krawczyk (KO):

Szanowni państwo, bardzo proszę o ciszę. Jeśli chcecie państwo rozmawiać, możecie zawsze wyjść na korytarz. Naprawdę, pan prezes przedstawia nam ważne informacje z działalności RIO w zeszłym roku. Posłuchajmy. Tych z państwa, którzy nie chcą słuchać zapraszam do opuszczenia sali.

Wiceprzewodniczący KRRIO Grzegorz Czarnocki:

Rok 2024 sprawił, że rzeczywiście większość samorządów, mówiąc w skrócie, podniosła się trochę, jeśli chodzi o swoją kondycję finansową i to wyraźnie widać w tych danych. Tutaj macie państwo dynamikę dochodów, jak te dochody rosły. Jest wyraźna poprawa, w szczególności w tych samorządach, które są oparte na udziałach w PIT i CIT, czyli w powiatach, w miastach też, miasto stołeczne Warszawa również miało bardzo duże wzrosty dochodów. Bardzo pozytywnie

to oceniamy. Tutaj mamy dynamikę w poszczególnych typach. Widzicie państwo, że dynamika nominalna w mieście stołecznym Warszawa, jeśli chodzi o dochody ogółem, sięgała blisko 130%, a dochody z PIT to było nawet 160%. To też jest związane z tym, że rok 2023 był bardzo trudny dla samorządów. Jeśli chodzi o wydatki to już o tym mówiłem, macie to państwo wszyscy na slajdach. Slajdy były wydrukowane, przekazane. Poprawa dotyczy głównie wydatków bieżących, tych wydatków majątkowych nie było tak dużo, ale też nie ukrywam, że my w izbach patrzemy przede wszystkim na wydatki bieżące, bo one zapewniają stabilność funkcjonowania samorządów. Wydatki majątkowe powiedzmy, że są taką wisienką na torcie, ale ten tort powinien zapewniać bieżące funkcjonowanie.

Tutaj są slajdy – dynamika wydatków. Zwracam też uwagę na taką kwestię, o której mówiliśmy na tej sali chyba rok czy 2 lata temu. W dalszym ciągu mamy bardzo duże wydatki na obsługę długu i na zakup energii. Te wydatki ustabilizowały się i już tak nie rosły, a tutaj widzicie państwo w 2022 r. gigantyczny skok wydatków na obsługę długu, te wydatki wzrosły o 260% i samorządy, które dotychczas korzystały z bardzo taniego długu ze względu na wzrost 100%, musiały nagle do obsługi dołożyć gigantyczne pieniądze. W skali kraju to były miliardy. Niestety, dalej stopy procentowe są dość wysokie, ale powoli spadają. Liczymy, że tutaj będzie korzyść i w tym roku, i w następnych latach wydatki na obsługę długu będą spadać, ale jeszcze cały czas dynamika przekracza 100%.

Szanowni państwo, już tak skracam, poziom zadłużenia JST. Zwracam uwagę, że zadłużenie wzrosło bardzo w stosunku do poprzedniego roku, wzrosło o ponad 9 mld zł ze 102 mld zł do 111 mld zł, ale wzrost dochodów był tak duży, że procentowo relacja kwoty długu do dochodów zmalała i mamy w tej chwili relację kwoty długu do dochodów na poziomie 25%. To jest relacja, która co najmniej od ostatnich 6 lat jest nienotowana, więc ten wzrost dochodów poprawił sytuację generalnie samorządów i to jest bardzo pozytywna wiadomość, która też nas cieszy.

Jeśli chodzi o rozkład liczby samorządów, które mają właśnie bardzo wysokie zadłużenie, to się różnie rozkłada. Mamy takie samorządy, które nie mają długu, jest ich ok. 200. Zwykle ten dług wynosi powiedzmy od 10% do 20%, ale co niepokojące, mamy 49 samorządów w Polsce, gdzie dług przekracza 60% i my w naszych analizach wskazujemy, że ten dług przekraczający 60% to już jest duży dług, ten dług kosztuje, w szczególności przy takich drogich kredytach i pożyczkach on dużo kosztuje.

Szanowni państwo, jeszcze takich kilka slajdów, myślę interesujących. To jest relacja łącznej kwoty długu gmin i miast na prawach powiatu do ich dochodów, czyli ten wskaźnik. Tak jak mówiłem, te wskaźniki powiedzmy bładniebieskie, niebieskie, uznajemy, że są pozytywne, to jest do 10%, do 40%. Już pomarańczowe i ciemnopomarańczowe to jest 50% do 60%, natomiast powyżej 60% to są takie sytuacje, które nas trochę niepokoją jako organ nadzoru. Widzimy, że to jest porozrzucane po całej Polsce, tutaj nie ma jakiegoś wielkiego schematu, natomiast rzeczywiście są takie jednostki, to są jednostki, którym my, jako izby chcemy się bardziej przyglądać i przyglądamy się. Państwo już możecie sobie ocenić województwa mniej więcej jak to wygląda.

Natomiast jedyną rzeczą, taką najistotniejszą rzeczą, na którą chcę zwrócić uwagę w dzisiejszym swoim wystąpieniu, to jest złota reguła budżetowa, czyli bilansowanie się części bieżącej budżetu, czyli to, co nazywamy nadwyżką operacyjną albo niedoborem, albo deficytem operacyjnym. Ta złota reguła budżetowa mówi, że po prostu na bieżące funkcjonowanie powinniśmy mieć bieżące dochody, że powinniśmy się zadłużać tylko wtedy, kiedy chcemy kupić jakieś dobra trwałe, zainwestować, ponieść jakieś wydatki inwestycyjne. Szanowni państwo, ta reguła budżetowa niestety została naruszona w roku 2024 w tych jednostkach, które państwo macie na fioletowo, tam wystąpił tzw. deficyt operacyjny, czyli bieżące dochody gminy nie pozwoliły na sfinansowanie bieżących wydatków. To jest rzeczywiście problem.

Tutaj, panie pośle, ta informacja bierze się stąd, że ta mapka obrazuje tak naprawdę, ile lat by trzeba, żeby z tzw. nadwyżki operacyjnej spłacać zadłużenie, czyli tutaj chodzi o to, że generalnie z nadwyżki operacyjnej, czyli z różnicy nad dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi te pieniądze powinny służyć spłacie zadłużenia. Ja już nie wchodzę w szczegóły, natomiast na takim krótkim slajdzie najistotniejszy jest ten problem deficytu operacyjnego, czyli te samorządy, gdzie bieżące dochody nie starczą na bieżące wydatki. Tutaj znowu widać, że w całej Polsce mniej więcej tak to wygląda, tego jest trochę mniej, trochę gorzej.

Co chcę powiedzieć? Co istotne? Generalnie na takiej płaszczyźnie na tych pierwszych slajdach, które państwo tu widzieliście, sytuacja finansowa samorządów się poprawia. Przynajmniej taka

jest nasza ocena, mogę to powiedzieć w dowolnym miejscu, również na kongresie skarbników, gdziekolwiek indziej, ale zaczynamy mieć pewną liczbę samorządów, która naprawdę popada w pewne tarapaty finansowe.

W roku 2020 mieliśmy 37 samorządów, które miały ten deficyt operacyjny, czyli które nie były w stanie sfinansować wydatków bieżących z dochodów bieżących. W roku 2021, który był lepszym rokiem, takich samorządów było tylko 7. W roku 2022 sytuacja się pogarszała, tych samorządów było 77. Podaję również kwotę tego niedoboru łączną i to dotyczyło, co jest istotne, 77 samorządów, w tym 13 miast na prawach powiatu. Miast na prawach powiatu jest niedużo, jest ok. 50, więc to jest znaczny ich procent. W roku 2023, który był w naszej perspektywie najgorszym rokiem, jeśli chodzi o finanse samorządów, liczba tych samorządów, które miały deficyt operacyjny, wzrosła do 423 i w tym było również 20 miast na prawach powiatu.

Co jest niepokojące? Niepokojące jest to, że mimo tego, że mamy naprawdę bardzo dobry rok, gdzie jest znaczna poprawa nadwyżki operacyjnej dochodów, w dalszym ciągu mamy 205 samorządów w Polsce, które nie są w stanie sfinansować wydatków bieżących z dochodów bieżących. Niepokojące jest to i z naszych analiz wynika to, że te jednostki, które są w tych pulach wykazujących deficyt operacyjny, to są czasami te same jednostki. Są takie samorządy, które przez 2 lata nie mogą tego robić, kolejne i to jest problem dla nas i myślę, że dla państwa może to być problem.

Szanowni państwo, tutaj taki slajd udało mi się znaleźć, państwo rozpoznać, że to jest stłuczony termometr. Mamy taką sytuację, że parlament wprowadził do ustawy o finansach publicznych takie przepisy, które mniej więcej mówią o tym, że dopuszczalne jest naruszenie reguły wydatkowej, czyli dopuszczalne jest finansowanie tych wydatków bieżących powiedzmy z kredytów czy z innych źródeł, można wydawać więcej na bieżąco, niż się zarabia, o ile ten przepis dotyczy – ten przepis jest przejściowy i dotyczy lat 2022–2029 – o ile niedobory w kolejnych latach zostaną w przyszłych latach wyrównane, bo inaczej byłoby to niedopuszczalne. Szanowni państwo, to jest dla nas trochę taki zbity termometr. My pozwalamy samorządom na to, żeby one to robiły, one nam mówią „tak, tak, my wyrównamy, poprawimy tę sytuację za rok czy za 2 lata”, a wiemy doskonale, że to jest trudne do zweryfikowania, bo fajnie się analizuje to, co miało miejsce, a nie to, co ma miejsce i nie ukrywam, że to jest dla nas problem, jeśli chodzi o działalność analityczną i nadzorczą.

Tutaj pan przewodniczący o tym mówił, nie wiem, czy to wybrzmiało, że w 2024 r. zrobiliśmy cztery raporty związane z tym, że samorządy ubiegały się o pożyczkę ratunkową z budżetu państwa. Przez ostatnie 3 lata nie było żadnej takiej sytuacji, a w 2024 były cztery. To dalej nie jest dużo, ale to pokazuje, że rzeczywiście problem niektórych samorządów, nie mówię oczywiście globalnie, ale problem w niektórych samorządach rzeczywiście się pojawia. Tutaj już o samorządowych zobowiązaniach nie będę państwu mówił. Generalnie sytuacja jest bardzo podobna jak w latach poprzednich.

O gospodarowaniu odpadami komunalnymi powiem tylko dwa zdania. Sytuacja niestety też się pogarsza. Mieliśmy taką sytuację, że w roku 2022 dochody i wydatki w gospodarce odpadami się zrównały, samorządy nie musiały dopłacać. Niestety, w roku 2023 już zaczęło się pogarszać, a w 2024 r. samorządy musiały dołożyć do gospodarki odpadami ponad 1 mld zł. Tutaj są dane szczegółowe. Może powiem tylko tyle, że oczywiście ten miliardowy niedobór w systemie wywiera presję na wzrost opłat i może na tej sali warto powiedzieć, że mamy takie dwa rozwiązania systemowe, które mogą temu zaradzić. Mamy wejście systemu kaucyjnego, który jest z jednej strony szansą, ale z drugiej strony też jest ryzykiem, bo pewnego rodzaju cenne odpady wypadną z obiegu i tutaj samorządy wskazują na takie ryzyko, że może to wpłynąć negatywnie na ich funkcjonowanie i na koszty. Natomiast mam tutaj nadzieję – to też jest kwestia zależna od państwa jako parlamentarzystów, mówimy o wprowadzeniu ROP, czyli odpowiedzialności producenta za opakowania – mamy nadzieję, że jeżeli się uda ten system skutecznie wdrożyć, to środki od producentów, którzy produkują te opakowania, odpady trafią do samorządów i ten deficyt w gospodarce odpadami się zmniejszy. Bardzo państwu dziękuję za uwagę. Szczegółowe dane są w naszym sprawozdaniu.

Przewodniczący poseł Michał Krawczyk (KO):

Bardzo dziękuję. Bardzo ciekawa prezentacja, jedna i druga. Bardzo za nie dziękuję.

Czy ktoś z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych? Pan dyrektor? Nie.

Szanowni państwo, otwieram dyskusję.

Czy ktoś z pań posłanek, panów posłów pragnie zabrać głos? Pan poseł Tomaszewski. Bardzo proszę.

Poseł Włodzimierz Tomaszewski (PiS):

Dziękuję bardzo. Oczywiście za każdym razem raport jest bardzo cennym źródłem informacji, takim zbiorczym obrazem, fotografią rzeczywistości, ale trzeba tutaj do tych liczb także dodać pewien opis procesów, które się dokonywały. Niewątpliwie, o ile bardzo pozytywnym było to, że ostatnie lata to bardzo duży wzrost dochodów jednostek samorządu terytorialnego i to dość sukcesywny, poczynając od 2018 r., bo tutaj sięgając do danych, które państwo pokazują w tym zestawieniu, a także prognoz na kolejne lata, tam po prostu wzrost równomiernie następował, natomiast ten skok między 2023 r. a 2024 r. oczywiście był związany z tym, co także pan prezes podniósł, że ta prognoza na 2024 r. mogła być bardzo wysoka, bo te procesy sprzyjały temu, żeby prognozować i przekazać. Tak nastąpiło ze strony Ministerstwa Finansów, bo wartości, które wynikały z analiz w ministerstwie mówiły o tym, że skok tych dochodów podatkowych będzie w granicach 30%-40%. On się różnie rozkładał w poszczególnych jednostkach i to wyraźnie widać, chociaż wiemy jednocześnie, że ta prognoza wpływów podatkowych dla samorządów jest średnią z 3 lat.

Podkreślam to dlatego, że to z jednej strony był taki bezpiecznik w kontekście Polskiego Ładu, żeby chronić przed ewentualnym gwałtownym spadkiem dochodów, który się zresztą zaznaczył w pierwszym roku Polskiego Ładu, ale później te tendencje jednak wyraźnie dawały taki prorozwojowy wymiar, zwłaszcza że połączyło się to z tymi pieniędzmi inwestycyjnymi, które w dużych ilościach wpływały do samorządów i stąd ten skok, chyba o ile pamiętam o 25 mld zł większe wpływy podatkowe w 2024 r. Mówiliśmy o tym zresztą z trybuny sejmowej przy okazji wprowadzenia nowej ustawy.

Nowa ustawa można powiedzieć, że w jakiejś mierze powieliła to zasilanie samorządów. Nie mówię o zamianie pieniędzy, subwencji na wpływy podatkowe, ale dodane były te dodatkowe środki mniej więcej w tej samej proporcji, które były w kolejnych wcześniejszych latach, średnio te samorządy dostawały więcej o ok. 20–25 mld zł więcej. Tak się stało też w 2025 r., ale 2025 r. to jest końcówka. Zresztą państwo pokazują tutaj, że w następnych latach nastąpi spadek tych dochodów przynajmniej w tych prognozach, a do 2028 r. nastąpi spadek o prawie 10 mld zł. Myślę, że oczywiście to będzie także na skutek tego, że te wpływy podatkowe będą maleć. One w tak optymistycznym kształcie już nie będą się prezentować, jak to było właśnie zwłaszcza na przełomie lat 2024–2025.

Uważam, że tu jest wyzwanie i pytanie, gdzie będą środki prorozwojowe, ponieważ zniknąć będą środki inwestycyjne. Te fundusze będą w tej chwili wygaszane. Proponowaliśmy właśnie w ubiegłym roku, żeby wprowadzić w to miejsce subwencję inwestycyjną, która podtrzymałaby ten trend utrzymania tych pieniędzy inwestycyjnych systemowo naliczanych, nie będą wchodził w tej chwili w szczegóły, ale jest to prosty mechanizm. Wydaje się, że jeżeli się tego nie dokona to właśnie ten skutek będzie taki, że będziemy mieli w tych samorządach tych pieniędzy mniej. To jest taka jedna refleksja, którą przekazuję, chociaż regionalne izby opisują rzeczywistość, a politycy ją kreują, więc na bazie państwa opisu stawiam jeszcze raz ten fundamentalny wniosek, że samorządy zostaną od przyszłego roku pozbawione czynnika prorozwojowego. Trzeba uczynić wszystko, żeby jednak to było i żeby dzięki temu samorządy mogły dobrze funkcjonować, żeby nie było przynajmniej spadku dochodów.

Chcę również tutaj odnieść się do tego, co właściwie mamy za każdym razem przy naszych rozmowach o raporcie Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych. Ta część niby w skali kraju może to nie jest wielka kwota, ale wzrastająca, ona wzrosła chyba do 14 mld zł w tej chwili, jeśli chodzi o gospodarkę odpadami. O ile we wcześniejszych raportach słusznie państwo pokazywali przyczynę wzrostu, nieuzasadnionego, gwałtownego wzrostu opłat śmieciowych, to już w tym raporcie państwo odpuścili. To znaczy już o tym mechanizmie nie ma mowy, tylko jest mowa o tym, że już dochodzimy do tego, że presja jest taka, że samorządy dopłacają, a ja pytam, dlaczego dopłacają. Moim zdaniem ze względu na swoją beczynność.

Z tych raportów wcześniejszych wynikało, że jeżeli dopuszcza się do sytuacji, w której jest presja tych firm wywozowych, które narzucają cenę, a w przetargach jest jedna firma średnio, która przychodzi z jedną narzuconą określoną ceną, to jest oczywiste, że taki stan będzie się tylko i wyłącznie pogłębiał. Tutaj rynek akurat tego nie załatwia i dlatego stąd potrzebny jest

podmiot publiczny, gminny, żeby... Wiele samorządów działa, reaguje, sami organizują ten proces zagospodarowania odpadów, ale część się poddaje. Tu jest takie hasło, żeby jednak taki wniosek praktyczny z tego był, dlaczego wyciąga się tak wielkie pieniądze od mieszkańców w sposób nieuzasadniony.

Nie powinno tego być, zważywszy – i tutaj podnoszę kwestię, która moim zdaniem będzie w przyszłości najbardziej istotna – że mieszkańcy nie przekazują czegoś, co jest na przykład środkiem czy też odpadem niebezpiecznym, promieniotwórczym, tylko wydają paliwo i w zasadzie jeszcze za oddanie tego paliwa płacą gigantyczne pieniądze, co jest jakimś absurdem, ale to już jest wyzwanie technologiczne, więc tutaj już tego nie będziemy rozwijać. Chociaż te wnioski wcześniejsze z raportów uważam za bardzo racjonalne i w ogóle ciągle wiązę wielką nadzieję z regionalnymi izbami obrachunkowymi, że staną się takim promotorem rozwojowych standardów. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Krawczyk (KO):

Bardzo proszę, czy ktoś z państwa jeszcze pragnie zabrać głos? Pan przewodniczący. Bardzo proszę.

Poseł Tomasz Kostuś (KO):

Panie przewodniczący, chciałbym przede wszystkim, podobnie jak moi przedmówcy, podziękować za bardzo dobrze przygotowaną pod względem formy i treści prezentację wraz z tymi grafikami, z tymi załącznikami. To taka syntetyczna, przekrojowa, obrazowa fotografia dnia kondycji polskich samorządów i taki mocny dowód na to, jak bardzo regionalne izby obrachunkowe są nam potrzebne, jak ważną funkcję i rolę pełnią w systemie administracji państwowej. Chciałbym podziękować w szczególności za te osiem rekomendacji, które pan przewodniczący i pan wiceprzewodniczący przedstawiali, omawiali, w szczególności za tę rekomendację 8b, która dotyczy w szczególności gmin, które doświadczyły powodzi, ale przecież nie dotyczy to powodzi, dotyczy to wszelkich kataklizmów, które nawiedzają, czy nawiedziły, czy mogą nawiedzić, bo nie mówimy „czy”, tylko „kiedy”, polskie gminy.

Mnożenie przepływu pieniądza, uzasadnienie tego, o czym mówił pan przewodniczący, jest bez wątpienia kontrproduktywne. To nie jest tak, że pan przewodniczący po raz pierwszy nam o tym mówi i nas uświadamia, bo ten temat przypominam sobie na komisji finansów, przy czym ja założyłem czy byłem przekonany, że temat już został załatwiony. Widać, że nie, a więc musimy do tego wrócić. Bardzo dziękuję jeszcze raz za opis problemu, za rekomendację w tym zakresie i mogę powiedzieć, że na pewno Komisja do Spraw Kontroli Państwowej i Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej na pewno tą sprawą się zajmą czy w formie jakiejś interwencji, pytania w sprawach bieżących, jakiejś propozycji dezyderatu wspólnego czy przedstawiając, omawiając bezpośrednio taką propozycję rozwiązania na poziomie komisji finansów, to jeszcze na pewno do tego wrócimy i nad tym się zastanowimy.

Natomiast chciałbym jeszcze zwrócić uwagę na bardzo ważną kwestię kondycji finansowej jednostek samorządu terytorialnego. Cieszy i napawa optymizmem, że jest wzrost dochodów JST we wszystkich kategoriach i to zostało tutaj tak bardzo dokładnie wykazane. Niepokoi ten deficyt operacyjny w przypadku 205 gmin i pytanie, czy macie państwo propozycje zmiany tego stanu, wyjścia naprzeciw oczekiwaniom tych samorządów, wspólnie na przykład z Ministerstwem Finansów, jakiś plan naprawczy, jakiś sposób wyjścia naprzeciw ich kłopotom, ich oczekiwaniom, bo odnoszę wrażenie, że ta liczba 205 może się jeszcze nam powiększyć i bez wątpienia to jest wyzwanie już z perspektywy polityki państwa, polityki wspierania samorządów. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Michał Krawczyk (KO):

Bardzo dziękuję. Nie widzę więcej zgłoszeń.

Też się przyłączę do tego głosu podziękowania za tę prezentację, bardzo ciekawą. Podejmujemy rękawicę, panie przewodniczący. Faktycznie wydaje mi się, że tutaj zmiana albo przygotowana przez chyba Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, albo projekt poselski by się absolutnie przydał. Prawda, panie dyrektorze? Sam u siebie miałem taką sytuację, że gmina Wilków z Lubelszczyzny przekazała jednej z poszkodowanych przez powódź gmin pieniądze. Na szczęście było to wiosną, więc myślę, że te pieniądze zostały wydane, ale to faktycznie tak nie może być, bo jeśli jesienią się dzieją takie rzeczy, to nie może być tak, że te pieniądze przepadają w danym roku budżetowym. Wiemy, że są potrzebne.

Natomiast jeszcze, jeśli chodzi o wzrost dochodów samorządów w 2024 r. One rosły we wszystkich kategoriach z tego, co widzieliśmy. Przypomnę, że sama część oświatowa subwencji ogólnej

wzrosła o ponad 10 mld zł, więc jak do tego dodamy jeszcze subwencję rozwojową, której wcześniej nie było, z tego co pamiętam kilkumiliardową w budżecie na 2024 r., to ten wzrost dochodów w 2024 r. nie wziął się znikąd, on się wziął po prostu z budżetu państwa. Oczywiście nie tylko, bo były też większe wzrosty dochodów z PIT i CIT, ale przede wszystkim ze wzrostu subwencji przekazywanej z budżetu państwa do samorządów.

Oddaję głos panom prezesom, bardzo proszę.

Przewodniczący KRRIO Damian Grzelka:

Szanowni panowie przewodniczący, szanowni państwo, dziękujemy za pozytywne odebranie naszego sprawozdania, chcemy je jak najbardziej syntetycznie, ale też jak najbardziej wnikliwie przedstawić. Odnosząc się do tego pytania pana przewodniczącego odnośnie do monitorowania tych jednostek, w których występuje ten deficyt operacyjny, to tutaj, jeżeli chodzi o naszą działalność, która pozwala na działalność na podstawie kryterium zgodności z prawem, to w chwili obecnej monitorujemy te wszystkie sytuacje. Natomiast nie ma powodów do tego, żeby w tych jednostkach wskazać, że wystąpiło naruszenie prawa, bo mamy te przepisy przejściowe, o których mówił też wiceprzewodniczący, i to głównie powoduje, że jednostki prognozują, że sfinansują w roku 2028 czy w 2029 r. te ujemne deficyty operacyjne, że wtedy uzyskają dodatnią nadwyżkę operacyjną.

My na pewno jako regionalne izby obrachunkowe monitorujemy sytuację tych jednostek i myślę, że tutaj możemy być też w kontakcie z Ministerstwem Finansów, które też to monitoruje, ale tutaj niebawem będziemy mieli spotkanie, w którym będzie uczestniczył dyrektor Departamentu Finansów Samorządu Terytorialnego i będziemy o tym rozmawiać w tym zakresie. Dziękuję za wysłuchanie. Oddaję głos panu wiceprzewodniczącemu.

Wiceprzewodniczący KRRIO Grzegorz Czarnocki:

Też bardzo dziękuję za pozytywną ocenę tego naszego wniosku w zakresie spraw powodziowych, bo to są sprawy nam bliskie, akurat naszemu regionowi. Chciałbym powiedzieć, że jeśli chodzi o te kwestie, o których mówił pan poseł Tomaszewski, to my jako izby analizujemy również tę kwestię gospodarki odpadami, tylko że jak mówię, czasami to jest w cyklu dwuletnim i wracamy do tych analiz i tam jest oczywiście szereg problemów.

Natomiast co powiem też o tych 200 samorządach? Nie da się tego ukryć, nie chcemy już o tym mówić jako finansiści, ale to też jest tak, że te problemy samorządów dotyczą niekoniecznie sfery dochodowej, ale czasami też sfery wydatkowej i one się wiążą oczywiście z tym o czym mówią samorządy, czyli z kwestią finansowania oświaty i z kwestią demografii. Tutaj też to rozrzucenie, które państwo widzicie, pokazuje, że to są bardzo często jednostki, które zmagają się z demografią, a z demografią zмага się w zasadzie 90% Polski.

Bardzo dziękujemy i pracujemy nad tym, będziemy starali się państwu jak najbardziej rzetelne informacje przekazywać również w przyszłości.

Przewodniczący poseł Michał Krawczyk (KO):

Bardzo dziękuję.

Zamykam dyskusję.

Szanowni państwo, jeśli nie usłyszę sprzeciwu, stwierdzę że Komisje przyjęły sprawozdanie z działalności RIO w 2024 r. Nie słyszę sprzeciwu. Stwierdzam, że Komisje przyjęły sprawozdanie.

Pozostaje wybór posła sprawozdawcy. Proponuję, żeby był to poseł z Komisji do Spraw Kontroli Państwowej. Panie przewodniczący?

Poseł Tomasz Kostuś (KO):

Tak.

Przewodniczący poseł Michał Krawczyk (KO):

Tak, pan poseł Kostuś. Czy ktoś jeszcze pragnie się zgłosić? Nie. Czy pan poseł wyraża zgodę?

Poseł Tomasz Kostuś (KO):

Tak. Wyrażam zgodę. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Krawczyk (KO):

Bardzo dziękuję. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, stwierdzę że na naszego sprawozdawcę został wybrany pan przewodniczący, pan poseł Kostuś. Nie słyszę sprzeciwu. Bardzo państwu dziękuję.

Zamykam posiedzenie.